

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดให้มีการตรวจสอบ
และการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าถั่วเขียวผิวดำ*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. การจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ให้ผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐานถั่วเขียวผิวดำ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การจัดให้มีการตรวจสอบแต่ละวัน ให้กระทำได้ในระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๓๐ นาฬิกา การจัดให้มีการตรวจสอบนอกเวลาดังกล่าวจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าหรือสำนักงานสาขา

๑.๒ สถานที่ที่จัดให้มีการตรวจสอบต้องอยู่ในท้องที่หรือเขตที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าได้ประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่หรือเขตที่จะจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าถั่วเขียวผิวดำได้

๑.๓ สถานที่ที่จัดให้มีการตรวจสอบต้องมีแสงสว่างพอเพียงที่จะทำการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าได้

๑.๔ จัดทำเครื่องหมายเพื่อแสดงว่าสินค้ามาตรฐานถั่วเขียวผิวดำที่จะจัดให้มีการตรวจสอบนั้นเป็นสินค้าที่มีไว้เพื่อจำหน่ายในทางการค้าขาออก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

๑.๕ สินค้าถั่วเขียวผิวดำที่จัดให้มีการตรวจสอบขึ้นก่อนตรวจปล่อยตามข้อ ๒.๑ ให้จัดทำกองโดยแยกตามชั้นของถั่วเขียวผิวดำ กองละไม่เกิน ๑,๐๐๐ เมตริกตัน

การจัดให้มีการตรวจสอบขึ้นก่อนตรวจปล่อยจะกระทำเมื่อสินค้าอยู่ในสถานที่เก็บสินค้าเรียบร้อยแล้ว หรือจะกระทำขณะลำเลียงสินค้าเข้าเก็บในสถานที่เก็บสินค้าก็ได้ ในกรณีที่สภาพของสถานที่เก็บสินค้าไม่อำนวยให้ชักตัวอย่างได้โดยสะดวกหรือทั่วถึงให้จัดให้มีการตรวจสอบขณะลำเลียงเข้าเก็บในสถานที่เก็บสินค้า

สำหรับกรณีที่ผู้ซื้อได้ทำความตกลงกับผู้ทำการค้าขาออกเกี่ยวกับการบรรจุหุ้มห่อหรือวัตถุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อเป็นอย่างอื่น เช่น กระจกที่ทอด้วยเส้นใยสังเคราะห์หรือถุงพลาสติกหรือถุงกระดาษเหนียวหรืออย่างอื่นที่จะเสียหายเมื่อชักตัวอย่างจะจัดให้มีการตรวจสอบขึ้นก่อนตรวจปล่อยในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised Packing) ก็ได้

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๖๓ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๒

ข้อ ๒. การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ให้แบ่งการตรวจสอบออกเป็น ๒ ขั้นตอนและให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าถ้าผู้ซื้อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

๒.๑ การตรวจสอบขั้นก่อนตรวจปล่อย

๒.๑.๑ ในกรณีที่สินค้าบรรจุกระสอบปอ ให้ชักตัวอย่างจากกระสอบรอบกองไม่น้อยกว่า ๓ ด้าน คือ ด้านบนของกอง ๑ ด้าน กับด้านข้างอีกไม่น้อยกว่า ๒ ด้าน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนกระสอบทั้งหมดในกอง

ในกรณีที่ไม้อาจชักตัวอย่างโดยวิธีการดังกล่าวข้างต้นได้ เนื่องจากวัตถุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อเป็นกระสอบที่ทอด้วยเส้นใยสังเคราะห์ หรือถุงพลาสติกหรือถุงกระดาษเหนียว หรืออย่างอื่นที่ผู้ซื้อได้ทำความตกลงกับผู้ทำการค้าขออก ให้ชักตัวอย่างจากกระสอบหรือภาชนะบรรจุที่สุ่มมาจากกองสินค้าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุ ทั้งหมด ด้วยวิธีการเปิดปากถุงหรือผ่าปากกระสอบหรือภาชนะบรรจุสินค้า หรือให้ชักตัวอย่างจาก ทุกกระสอบหรือภาชนะบรรจุในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised Packing) พร้อมทั้งตรวจสอบการบรรจุหุ้มห่อ ตลอดจนวัตถุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อและให้สุ่มสินค้าในขณะที่ทำการบรรจุให้ได้ปริมาณรวมกันไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม ทุกกระยะ ๕๐ เมตรกตัน เพื่อตรวจสอบความชื้น และทุกกระยะ ๑๐๐ เมตรกตัน เพื่อตรวจสอบเมล็ดดิบ เมล็ดแตก เมล็ดเสีย เมล็ดที่ถูกแมลงทำลาย เมล็ดถั่วชนิดอื่นและวัตถุอื่น

๒.๑.๒ ในกรณีที่สินค้าที่ไม่มีกรบรรจุหุ้มห่อ ให้ชักตัวอย่าง จากรอบ ๆ กองสินค้าโดยวิธีสุ่มเป็นจุด ๆ จากส่วนที่ลึกลงไปจากผิวกองไม่น้อยกว่า ๐.๕ เมตร โดยแต่ละจุดห่างกันไม่เกิน ๒ เมตร จุดละไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม

๒.๑.๓ ในกรณีที่จัดให้มีการชักตัวอย่างขณะลำเลียงสินค้าเข้าเก็บในสถานที่เก็บสินค้า ให้ชักตัวอย่างเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ ถ้าเป็นสินค้าบรรจุกระสอบปอให้ชักตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนกระสอบทั้งหมด ถ้าเป็นสินค้าบรรจุกระสอบอย่างอื่นหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่น ให้ชักตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะดังกล่าว ที่ลำเลียงเข้าเก็บในสถานที่เก็บสินค้า ถ้าเป็นสินค้าที่บรรจุอยู่ในยานพาหนะโดยไม่มีการบรรจุหุ้มห่อ ให้ชักตัวอย่างจากยานพาหนะที่บรรจุทุกคันรถ ให้ได้ตัวอย่างที่มีปริมาณใกล้เคียงกันหน่วยละไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม

๒.๑.๔ นำตัวอย่างที่ชักได้จากแต่ละกองตาม ๒.๑.๑ หรือ ๒.๑.๒ หรือ ๒.๑.๓ แล้วแต่กรณี มาคลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วทอนจนเหลือ ๖ ส่วน แต่ละส่วนมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม บรรจุตัวอย่างแต่ละส่วนในถุงหรือภาชนะที่สามารถป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพตัวอย่างได้ ผนึกสลากแสดงวันเดือนปี และปริมาณสินค้าที่ชักตัวอย่างแล้วให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าและผู้จัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าหรือผู้แทนที่อยู่ในขณะชักตัวอย่างลงลายมือชื่อกำกับไว้ ทำตราประทับปากถุงหรือภาชนะ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นลงลายมือชื่อกำกับไว้ที่คาบรอยผนึกปากถุงหรือภาชนะอีกครั้งหนึ่ง มอบตัวอย่างดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่รับมอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ ว่าด้วยผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๓

ในกรณีที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบให้ทำตัวอย่างตามวิธีการดังกล่าวเพียง ๔ ส่วน ส่งมอบตัวอย่างดังกล่าวให้ผู้ทำการค้าขาออก ๑ ส่วน และนำส่งสำนักงานมาตรฐานสินค้า ๓ ส่วน

๒.๑.๕ ทำตราประทับกองสินค้าถั่วเขียวผิวดำ ที่ได้ชักตัวอย่างไว้แล้วนั้น ในลักษณะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการรักษาสินค้านั้นมิให้ถูกเพิ่มเติม สับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงได้ และแสดงวัน เดือน ปี และปริมาณสินค้าไว้ด้วย

๒.๒ การตรวจสอบขั้นตรวจปล่อย

๒.๒.๑ สินค้าที่จะทำการตรวจปล่อยได้ต้องเป็นสินค้าที่ปรากฏผลการตรวจสอบตัวอย่างขั้นก่อนตรวจปล่อยว่าถูกต้องตามมาตรฐาน หรือมีคุณภาพไม่ต่ำกว่าตัวอย่างหรือเงื่อนไขที่ผู้ซื้อและผู้ขายได้ตกลงไว้ตามข้อ ๕ แห่งมาตรฐานสินค้าถั่วเขียวผิวดำตามรายละเอียดต่อท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ถั่วเขียวผิวดำเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าถั่วเขียวผิวดำ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๒

๒.๒.๒ ให้ตรวจสอบการบรรจุหุ้มห่อ และวัสดุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อ พร้อมทั้งชักตัวอย่างถั่วเขียวผิวดำไว้ทุกกระสอบ

ในกรณีที่การบรรจุหุ้มห่อหรือวัสดุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อไม่อยู่ในสภาพที่จะชักตัวอย่างทุกกระสอบหรือภาชนะบรรจุได้ ให้สุ่มทั้งกระสอบหรือภาชนะบรรจุสินค้าที่กำลังตรวจปล่อยเป็นระยะ ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุทั้งหมด ในแต่ละคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า และเปิดปากกระสอบหรือภาชนะบรรจุเพื่อชักตัวอย่าง

ในกรณีที่เป็นสินค้าที่ไม่มีการบรรจุหุ้มห่อ ให้ตรวจสอบพร้อมทั้งชักตัวอย่างทุกคันรถหรือทุกระยะขณะลำเลียงถั่วเขียวผิวดำในปริมาณที่เท่ากับ ๑ คันรถบรรทุกคันรถละ หรือระยะละ ไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม

สำหรับสินค้าในกองที่ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว ในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised Packing) ไม่ต้องตรวจสอบและชักตัวอย่างซ้ำอีก เว้นแต่สินค้าในกองนั้นเก็บไว้นานเกินกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทำตราประทับกองสินค้าไว้ครั้งแรก ให้สุ่มทั้งกระสอบหรือภาชนะบรรจุจากกองสินค้าไม่เกินร้อยละ ๒ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุทั้งหมดเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสินค้าตามข้อ ๒.๒.๑ อีกครั้งหนึ่ง

๒.๒.๓ ในระหว่างการตรวจสอบ ให้สุ่มตัวอย่างให้ได้ปริมาณรวมกันไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม จากกองที่ทำการตรวจสอบทุก ๕๐ เมตริกตัน ที่ขนออกไปแล้วตรวจสอบความชื้น ส่วนเมล็ดคลีบ เมล็ดแตก เมล็ดเสีย เมล็ดที่ถูกแมลงทำลาย เมล็ดถั่วชนิดอื่นและวัตถุอื่น ให้ตรวจสอบทุก ๑๐๐ เมตริกตันที่ขนออกไป

๒.๒.๔ ให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้านั้นรักษาตัวอย่างที่ชักไว้ในขณะตรวจสอบตาม ๒.๒.๒ ในลักษณะที่สามารถป้องกันการเพิ่มเติม สับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงได้

๒.๒.๕ การตรวจสอบน้ำหนัก

ให้ชั่งน้ำหนักถั่วเขียวผิวดำที่บรรจุกระสอบหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่นเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุทั้งหมดที่จะพึงออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

ในกรณีที่ เป็นถั่วเขียวผิวดำที่ไม่มีการบรรจุหุ้มห่อ ให้ชั่งน้ำหนักเต็มจำนวนที่จะพึงออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

๒.๒.๖ เมื่อตรวจสอบมาตรฐานสินค้าตามคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าแต่ละคำร้องขอครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำตัวอย่างที่ชักไว้ตาม ๒.๒.๒ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน ๒.๑.๔

ในกรณีที่ผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานประสงค์จะขอให้ออกใบรับรองผลการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า หรือผลวิเคราะห์ตัวอย่างตามปริมาณที่ตรวจสอบเสร็จบางส่วนเป็นตอน ๆ โดยไม่ต้องรอให้การตรวจสอบเสร็จครบถ้วนตามคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า ให้จัดทำตัวอย่างไว้ส่วนละหนึ่งตัวอย่าง

ในกรณีที่ เป็นสินค้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised Packing) ผลวิเคราะห์ตัวอย่างตามคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าแต่ละคำร้องขอ ให้อนุโลมตามผลวิเคราะห์ตัวอย่างขึ้นก่อนตรวจปล่อย โดยไม่ต้องจัดทำตัวอย่างอีก

๒.๒.๗ ในกรณีที่ ต้องลำเลียงสินค้าที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปขนถ่าย ณ ท่าเรือ ซึ่งอยู่ห่างไกลจากสถานที่ที่จัดให้มีการตรวจสอบ ให้ทำตราประทับสินค้าที่บรรจุทุกอยู่ในยานพาหนะที่จะลำเลียงไปนั้น ไว้ในลักษณะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการป้องกันการเพิ่มเติม สับเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงไว้จนกว่าจะเริ่มขนถ่าย

๒.๒.๘ เมื่อสิ้นสุดเวลาการตรวจสอบในแต่ละวัน โดยการตรวจสอบนั้นยังไม่แล้วเสร็จ หรือในกรณีที่ตรวจสอบเสร็จแล้ว แต่ยังมีสินค้าที่ได้ชักตัวอย่างขึ้นก่อนตรวจปล่อยคงเหลืออยู่อีก และผู้จัดให้มีการตรวจสอบประสงค์จะจัดให้มีการตรวจสอบขึ้นตรวจปล่อยซึ่งสินค้านั้นในครั้งต่อไป ให้ทำตราประทับของสินค้าที่เหลืออยู่นั้นในลักษณะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการป้องกันการเพิ่มเติม สับเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงไว้ด้วย

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๒

(ลงชื่อ) สุบิน ปิ่นขยัน

(นายสุบิน ปิ่นขยัน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์